

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Elna nuo 1948 m.

KETVIRTADIENIS

Nr. 124 (4014)

Anykščiai,

1979 m. spalio mėn. 25 d.

Kaina 2 kap.

Koks anykštėnų indėlis į valstybės aruodą?

Baigiasi paskutinieji laukų darbai. Atelna metas pasverti, ką subrandino devintojo penkmečio ketvirtieji, kokie rezultatai ženklinio augalininkystės darbuotojų triūsą. Antradienį mūsų korespondentas L. VAITONIS buvo užėjęs į rajono valstybinę žemės ūkio produktų supirkimo ir kokybės inspekciją, kur vyr. inspektorius Br. Kundrotas paprašė pakomentuoti, kaip rajone vyksta paskutiniosios šių metų augalininkystės produkcijos supirkimo bei paruošų elga. Žemiau spausdiname B. Kundroto pasakojimą.

Pirmiausia norėtumėsi pasidžiaugti, jog šios savaitės pradžioje rajono cukrinių runkelių augintojai visiškai baigė vykdyti šios pagrindinės cukraus pramonės žaliavos pardavimo valstybinei užduotį. Tuo pačiu pusšimčiu tonų jau viršytas ir keturių šio penkmečio metų cukrinių runkelių pardavimo liaudies ūkio planas. Kalbant apie geriausius „saldžiųjų šaknų“ augintojus, visų pirma derėtų paminėti „Svyturio“ kolūkio žemdirbius, kurie iš kiekvieno runkelių hektaro vidutiniškai prikaso bemaž po 230 cent šaknų (rajone atitinkamai 182 cent) ir planinę jų pristatymo valstybei užduotį viršijo 40 procentu. Panašius rezultatus ženklinio ir štariečių triūsą. Deja, kaip pernai, taip ir šiame šios techninės kultūros paruošos planų, regis, jau nebeįvykdydys Surdegio kolūkio šeimininkai, kurie šiai dienai tėna paruošę vos 76 procentus valstybei planuoto pristatyti cukrinių runkelių kiekio.

Verčia jaudintis ir bulvių supirkimo elga. Jeigu Andrioniškio, „Gintaro“, „Už tai-

ka“ kolūkiai jau baigė atsiskaityti su valstybe, tai šito nepasakys apie naujasodietius, skiemoniečius, ažuolietius, kurie aiškiai vėl liks skolingi valstybei. Ir dar. Kaip bebūtų keista, tačiau pastaruosiuose ūkiuose panašiai padėtis kartojasi nebe pirmi metai, nors ūkiai specializuojasi būtent bulvininkystėje. Rajonui numatytas bulvių paruošų planas šiuo metu įvykdytas 80 procentu, bet tikimės, jog sekanties savaitės pradžioje su valstybe bus atsiskaityta visiškai, nes pirmiausia rajono bulvių augintojai prisiėmė papildomas šios kultūros paruošų užduotis.

Gilinantį į linų produkcijos supirkimo rodiklius, pirmųjų gretose matome „Gegužės Pirmosios“ kolūkio linininkus, kurie valstybine pluošto pardavimo užduotį šiai dienai jau įvykdė 104 procentais. Geri tempai ženklinio ir Andrioniškio, „Gimtosios žemės“, „Pirmyn į komunizmą“, „Už taiką“ kolūkių „lietuviško silko“ augintojų triūsą, kur valstybei jau patiekta 64–67 procentai bendro pardavimų numatyto

pluošto kiekio. Bet vėlgi tenka prisiminti ir tuos, kaip, antai, Cerniachovskio kolūkio linininkai, kurie kol kas dar visiškai nepradėjo produkcijos realizacijos. Vos 2 procentus pluošto į linų perdirbimo fabriką tėra pristatę ir „Ateities“ kolūkio žemdirbiai. Tenka pastebėti, jog dar pernelyg lėtai linus į fabrikus gabena ir „Anykščių šilelio“, „Aušros“, „Atžalyno“ kolūkiai, šiam metui pristatę tik 24–30 procentų pardavimui numatyto jų kiekio. Baigiasi paskutinieji laukų darbai, atsilaivina vis daugiau darbo rankų, tad linus auginanties rajono ūkiams derėtų pagrindines lėšas nukreipti ruošiant linus realizacijai. Rajono linininkams keliamas uždavinys iki gruodžio pirmos baigti atsiskaityti su valstybe. Tuo pačiu tenka pastebėti, jog savalaikiš šio uždavinio įvykdymas didžia dalimi priklauso nuo to, kaip pristatant žemės ūkio produkciją į fabrikus bei paruošos punktus žemdirbiams talpinkins rajono transportininkai. Norisi išreikšti viltį, jog jų parama bei dėmesys žemdirbiams bus dar jautresnis, dar apčiuopiamesnis.

Rajonai — lenktyniavimo nugalėtojai

Susumuoti rajonų socialistinio lenktyniavimo augalininkystėje ir gyvulininkystėje šių metų trečiojo ketvirčio rezultatai.

Už geriausius rodiklius augalininkystėje Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Respublikinės Profesinių Sąjungų Tarybos pereinamosios raudonosios vėliavos ir pirmosios piniginės premijos paskirtos Kauno, Prienų, Anykščių ir Varėnos rajonams. Antrąsias vietas socialistiniame lenktyniavime ir atitinkamas premijas iškovojo Vilkaviškio, Ukmergės, Lazdijų ir Ignalinos rajonai, trečiąsias — Pasvalio, Jonavos, Alytaus ir Sirvintų rajonai.

Socialistinio lenktyniavimo gyvulininkystėje nugalėtojais tapo Kapsuko, Prienų, Kaišiadorių ir Varėnos rajonai. Jiems paskirtos LTSR Ministrų Tarybos ir Respublikinės Profsąjungų Tarybos pereinamosios raudonosios vėliavos ir pirmosios piniginės premijos. Radviliškio, Jonavos, Lazdijų ir Trakų rajonai užėmė antrąsias, Pakruojo, Akmenės, Alytaus ir Utenos rajonai — trečiąsias vietas. Jiems paskirtos atitinkamos piniginės premijos.

(ELTA)

Nebe pirmus metus „Aušros“ kolūkio pirmininkui Vitalijui Kalendai patikimos atsakingos propagandisto pareigos. Kaskart kolūkio pirmininkas rūpestingai ruošiasi užsiėmimams, jis turi sukaupti daug medžiagos, nuolat ją papildo vietiniais faktais, ūkio ekonomikos rodikliais. Politšvietimo mokslo metais klausytojai noriai lanko užsiėmimus, nes propagandistas V. Kalenda įdomiai, vaizdžiai išdėsto medžiagą, visada ją susieja su ūkio faktais, supažindina su pirmųjų darbo patirtimi. Dažnai į užsiėmimus kviečiami buvę liaudies gynėjai, Didžiojo Tėvynės karo veteranai, darbo pirmūnai. Prieš kurį laiką buvo įrengtas jaukus politinio švietimo kabinetas, kuriame surinkta nemažai prisiminimų apie Didžiojo Tėvynės karo dalyvius, pirmuosius komjanuolius.

NUTRAUKOJE: „Aušros“ kolūkio politšvietimo kabinete

Vyt. Bagdono nuotr.

Paminėjo Maisto pramonės darbuotojų dieną

Praejusį šeštadienį vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynu“ kolektyvas paminėjo savo profesinę šventę — Maisto pramonės darbuotojų dieną.

Pranešimą, skirtą šiai progai, skaitė susivienijimo direktorius, Lietuvos TSR nusipelnęs inžinierius J. Makštelis. Vyndariai, kaip pažymėjo pranešėjas, savo šventę sutiko įvykdyti visus devynių mėnesių pagrindinius gamybinius rodiklius.

Maisto pramonės darbuotojų dienos proga susirinkusių pasveikino rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas A. Ru-

davičius. Darbo veteranams: meistrai Vl. Malinauskai, mašinistai M. Latatujevai, kontrolieriai O. Januškevičiai, iškrovėjoms V. Blažienė, A. Sasnauskienė buvo įteikti „Darbo veteranų“ medaliai, priėmėjui-pridavėjui S. Adomavičiui, sulčių pusiabrikato paruošėjai E. Milaševičiui — LKP Anykščių RK ir rajono LDT vykdomojo komiteto Garbės raštai.

Meistri G. Janulienė, vyno paruošėjai A. Kaštalianovai ir pirminės partinės organizacijos sekretoriui J. Jakimovui įteikti respublikos Maisto pramonės ministerijos ir šakinės profsąjungų tarybos Garbės raštai.

Darbuotojams, išdirbusiems susivienijime be pertraukos 20 metų, už ilgametį ir nepriekaištingą darbą suteikti „Gamyklos veterano“ vardai. Šis garbingas vardas suteiktas ključotojai I. O. Jarma-

lavičienėi, vyno paruošėja: D. Valevičienėi, dirbanti VI. Karveliui, kontrolieriui M. Slepikaitei, meistrei V. Radžionienėi ir sargui V. Rakauskui. Jiems skirtos piniginės premijos, įteikti pažymėjimai ir ženklai „Gamyklos veteranas“.

Didelę grupę pasižymėjusių darbuotojų buvo apdovanoti susivienijimo Garbės, padėkos raštais, piniginėmis premijomis.

Merginas ir jaunuolius, šiais metais pradėjusius savarankiško darbininko kelią susivienijime, priėmimo į darbininkų šeimą proga, sveikino kadry skyrė viršininkas G. Zalkauskas, darbo veteranas, išdirbęs susivienijime daugiau kaip 30 metų, Vl. Malinauskas. Jauniesiems darbininkams įteiktos atminimo dovanėlės.

B. Milaševičius

„Lenino keliu“ kolūkio Jotkonų kiauščių fermų transporterių bei kitų mechanizmų elektros įrengimų priežiūra patikėta santechnikui — fermų elektrikui Vaclovui Kepalui. Savo pareigas Vaclovas vykdo sąžiningai. Jo darbu patenkintos kiauščių šėrikės, nes fermoje visi mechanizmai veikia tvarkingai. Vaclovas, kaip ir visi, turi įsigijęs traktorininko teises, todėl reikalui esant gali dirbti ir su technika.

Vyt. Bagdono nuotr.

Geriausieji rudeninio arimo artojai

1979 m. spalio 22 d.

Ūkio pavadinimas	Artojo pavardė, vardas	Trakto- rius markė	Suarta sutart. ha	Pamainos išdirbė sutart. ha
„Anykščių šilelio“ kol.	Strazdas Albinas	K-701	749	15
Elmininkų eksp. ūkis	Girskus Algis	T-150K	562	14
„Ateities“ kol.	Zabarskas Jonas	T-74	327	8,1
Cerniachovskio kol.	Vilkūnas Stasys	T-74	263	11,6
Stakšoniškio taryb. ūkis	Zukauskas Jonas	T-74	217	7,0

dukcijos gamybos dešimtojo penkmečio užduotis. Darbo raporte „Baltijos“ kolūkio žvejai pranešė, kad iki dešimtojo penkmečio pabaigos jie pasiryžę papildomai sugauti ne mažiau kaip 18 tūkstančių tonų žuvis.

Panevėžio rajono „Tiesos“ kolūkyje, kuris įeina į Krekenavos teritorinį tarpukinį susivienijimą, pradėtas statyti 2 tūkstančių tonų talpos grūdų sandėlis. Jame numatyta įrengti galingą belcavimo punktą, sumontuoti labai našius valymo ir džiovinimo mechanizmus. Penkmečio ketvirtaisiais į darbo rikiuotę šios didelės pašarų gamybos cechais. Iki metų pabaigos statybininkai taip pat atiduos eksploatuoti trijų tūkstančių veislinių telyčių kompleksą virinąją dalį.

(ELTA)

KOMUNISTO ATSAKOMYBĖ

Sunkūs buvo praėjusieji, nelengvi ir šie metai Vašukėnų lygumose. „Gegužės Pirmosios“ kolūkio kolektyvui teko daug ir įtemptai padirbėti, kad būtų išaugintas ir sudorotas derlius, kuo daugiau paruošta pašarų, kuo sėkmingiau vykdomi žemės ūkio produktų pardavimo valstybei planai ir, svarbiausia, padėtas kuo tvirtesnis pamatas sekančių metų derliui. Visa tai pareikalavo didelio viso ūkio kolektyvo su-
telktumo, pasiaukojimo darbo. Apie tai, ką nuveikė kolūkio partinė organizacija, mobilizuodama komunistus partijos ir vyriausybės keltamų uždavinių įgyvendinimui, kaip buvo ugdoma kiekvieno komunisto atsakomybė už reikalų būklę ūkyje savo pranešime partinės organizacijos ataskaitiniam rinkiminiam susirinkimui nagrinėjo pirminės partinės organizacijos sekretorius Petras Stankelis. Pažymėjus, kad ūkis sėkmingai įvykdė augalininkystės produktų pardavimo valstybei planus, kad bus įvykdyti ir vištyli linų pardavimo planai, kad šį rudenį pasėta ir gražiai sužaliavę žiemkenčiai 370 hektarų plote, kad pakuliniuoju laikotarpiu pagerėjo pieno gamybos rezultatai ir ūkis įvykdė šių metų trijų kelvirčių pieno pardavimo valstybei planą, pranešime, o taip pat komunistų pasisakymuose buvo reiškiamas susirūpinimas dėl to, kad artėjančiai žiemai sukaupla mažiau, negu praėjusiais metais, šieno ir koncentratų. Pašarų gamybai ūkyje buvo skiriamas pastovus dėmesys. Jų

gamybos klausimas buvo ap-svarstytas gegužės mėn. vykusiam partinės organizacijos susirinkime. Vykdamas šio susirinkimo nutarimą, o taip pat ankštesnių partinių ir valstybinių organų nurodymus, buvo nušienautos visos žaliosios, nemažai žolės kiekiai silosui sukaupiti nušienavus pagriovius, tarpumiškes, balokšnius ir kitus nenaudojamos žemės plotus. Tas leido gerokai padidinti silosų atsargas. Jų pagaminta gerokai daugiau, negu pernai. Paruošta 750 tonų geros kokybės šienainio. Rūpestingai sudoroti šiaudai. Tad, nors kai kurių rūšių pašarų ir mažiau, bet visų pašarų kokybė gera ir todėl yra galimybė gerai organizuoti gyvulių žiemojimą, užtikrinti jų aukštą produktyvumą. Žinoma, su sąlyga, jei gyvulininkystės fermose dirba komunistai, visi darbuotojai, ypač specialistai, parodys deramą susitelkimą, sugebės būti rūpestingais šeimininkais, jei liaudies kontrolieriai užtikrins veiksmingą pašarų naudojimo kontrolę.

Kolektyvo darbo sėkmė priklauso nuo to, kaip komunistai savo asmeniniu pavyzdžiu ir nuosirdžiu žodžiu sugeba sutelkti savo darbo draugus atkakliam ir našiam darbui, sukurti draugišką ir darbingą aplinką ten, kur jie dirba. Ir pranešėjas, ir pasisakę komunistai geru žodžiu nūnėjo komunistus: mechanizatorių Joną Bartaševičių, melžėją Vidą Ragauskienę, Joną Bartaševičių yra pirmaujantis mechanizatorius, kolektyve gerbiamas žmogus.

Jis visuomet ateina į pagalbą darbo draugui, nesivaiko vien darbo kiekybės, visuomet bet kokį darbą atlieka aukšta kokybe. Nors V. Ragauskienės, kaip karvių melžėjos, darbo rezultatai nėra aukščiausi, bet rūpestingumo, meilės savo profesijai, draugiškumo, šeimininkiškos pažūros į ūkio reikalus iš jos gali pasimokyti visos bendradarbiės. Sėkdamis komunistų pavyzdžiu, tarpusavyje lenktyniauja ir pasiekia gražių rezultata-

nių dirbtuvių vedėjas, komunistas Vladas Skrebūnas pažymėjo, kad mechanizatorių kolektyvas dirba vis darniau. Tą rodo faktas, kad ir pavasario sėja, ir derliaus nuėmimas praėjo be rimtesnių technikos gedimų. Vien kompa-nais nuimti nuo viso 150 ha ploto linai.

Apie būtinumą sparčiau mechanizuoti darbo procesus, apie kiekvieno komunisto atsakomybę ne tik už savo, bet ir darbo draugų elgesį, apie

Ataskaitos ir rinkimai pirminėse partinėse organizacijose

ty mechanizatoriai Balys Kapleris, VLKJS narys Rimantas Stašys ir kt. Karvių melžėjų kolektyvo pirmųjų gretose žengia Paulina Striukienė, per 9 mėn. iš kiekvienos karvės primelžusi po 3190 kg pieno, Stasė Janušauskaitė ir kt. Geriausių rezultatų penimų veršių auginime pasiekė rūpestinga fermos darbuotoja Alfonsa Inčiūrienė. Mechanizatorių kolektyve dirba 6, o fermose 4 komunistai. Jų pareiga pasiekti, kad minėtų pirmųjų darbo pasiekimai taptų tikru kėlrodžiu visiems šių kolektyvų darbuotojams. Ir jei bus pasiekta, kad visi savo darbe priartėtų prie jų darbo rezultatų, ūkis visuomet sėkmingai susidoros su grūdų ir kitų augalininkystės produktų, pieno ir mėsos gamybos uždaviniais.

Savo pasisakyme mechani-

kuro ir energijos taupymą kalbėjo vyr. agronomas, komunistas Petras Sostucha. Dar daug rankų darbo reikia prie grūdų džiovyklų ir malūnų. Mechanizatorių pareiga kuo greičiau mechanizuoti šiuos darbo procesus. Blogo yra tai, kad dažnokai traktorių varikliai dirba tuščiomis. Tai todėl, kad jie užvedami traukiant buksyrus, nes trūksta akumuliatorių. Kai kurių traktorių hidrosistemos nesandarios. Dėl to eikvojami tepalai ir teršiama aplinka.

Kalbėdamas apie liaudies kontrolės grupės, kuriai jis vadovauja, darbą, P. Sostucha pažymėjo, kad liaudies kontrolieriai išaiškino tokius nusizengimus, kaip pieno atskiedimas vandeniu, bandymas grobstyti šieną ir t. t. Jis pabrėžė, kad tokių gedimų reiškinį galėtų ir visai nebūti, jei fermose, laukuose

dirba komunistai šiuo klausimu rodytų didesnį budrumą.

Komunistai — karvių melžėja Vida Ragauskienė ir vyr. vet. gydytojas Titas Kryžanauskas kalbėjo apie gyvulininkystės vystymo problemas. Norint įvykdyti pieno gamybos įsipareigojimus, iki metų galo vidutiniškai iš kiekvienos karvės per dieną reikia primelžti daugiau kaip po 6 kg pieno. Tai sunkus, bet įvykdomas uždavinys. Ir ar jis bus įvykdytas, priklauso ne tik nuo pašarų, bet ir nuo to, kaip fermose dirba komunistai, gyvulininkystės specialistai sugebės užtikrinti vadovavimą ir kontrolę gyvulininkystės darbuotojų kolektyvo darbu. V. Ragauskienė, T. Kryžanauskas, o taip pat kolūkio pirmininkas komunistas B. Svirelis kritiškai Anykščių TSO, kuri septintus metus stato ir nekaip galutinai neužbaigia karvių kompleksą. Dėl to ūkyje labai trūksta gyvulininkystės patalpų. Taip, pavyzdžiui, turima kiaulidžių maždaug 800 kiaulių, o jau dabar kiaulių yra 1600. Patalpų stoka yra didelis mėsos gamybos stabdis.

Didelę savo pasisakymo dalį kolūkio pirmininkas B. Svirelis skyrė kadrų ugdymo, komunistų atsakomybės už kiekvieno kolektyvo nario elgesį klausimams. Vykstant socialinės-ekonominės raidos planą, ūkyje vis didesnis dėmesys skiriamas kadrų mokymui. Tas ypač būtina todėl, kad „Gegužės Pirmosios“ yra gana nušaliai nuo didesnių centrų ir laukti, kad kadrai būtų papildomi iš kitur sunku. Todėl paskutiniuoju metu vis daugiau kolūkiečių vaikų siunčiami į prof. technines ir spec. vidurines mokyklas su ūkio stipendija. Siemet į KPTM pasiųsti trys ir į technikumą vienas jaunuolis. Šiuo metu su ūkio st-

pendija mokosi iš viso 10 kolūkiečių vaikų. Tai bus geras kolektyvo papildymas jaunomis jėgomis.

Kolektyvo galia sudaro jo narių drausmė ir susiklausymas, kalbėjo susirinkime B. Svirelis. Šią visuomet turi atminti komunistai, nuosekliai įgyvendinti partijos reikalavimą: kur dirba komunistas, atsiliekančių neturi būti. Iš esmės šis reikalavimas įgyvendinamas visur: ir laukininkystės, ir gyvulininkystės, ir mechanizatorių kolektyve.

Bet yra ir negerovių. Štai, du mechanizatorių kolektyvo nariai dažnai pažeidžia darbo drausmę, girtauja. Bet gi šiame kolektyve dirba 6 komunistai. Ar jie viską daro, kad stiklėlio mėgėjus su drausmintu, atpratintu nuo žalingo įpročio? Kaip bebūtų keista, bet dirbtuvių vedėjas komunistas V. Skrebūnas ir saugumo technikos inžinierius komunistas A. Mačionis tenkinasi tuo, kad apie minėtų mechanizatorių nusizengimus žodžiu informuoja ūkio valdybą. Bet juk komunistas — ne informatorius, o kovotojas už pavyzdingą darbo drausmę, pavyzdinga kiekvieno savo kolektyvo nario elgesį. Ir bus kur kas efektyviau, jei atseitvie jie patys, kitu šio padalinio komunistų pavyzdingu mechanizatorių padedanti imsis rimtai auklėti bekrūpstančius iš tiesaus kelio žmones. Šitai turi duoti ir duos geresnius rezultatus, neru pasvė jų nušizengimų registracija.

Tiek pranešime, tiek komunistų pasisakymuose buvo giliai analizuojamas partinės organizacijos ir viso kolektyvo darbas, ieškoma kelių, kaip didinti komunistų įtaką kolektyvui, kad tuo pagrindu būtų užtikrintas tolesnis ūkio ekonomikos kilimas.

K. Kairūkštis

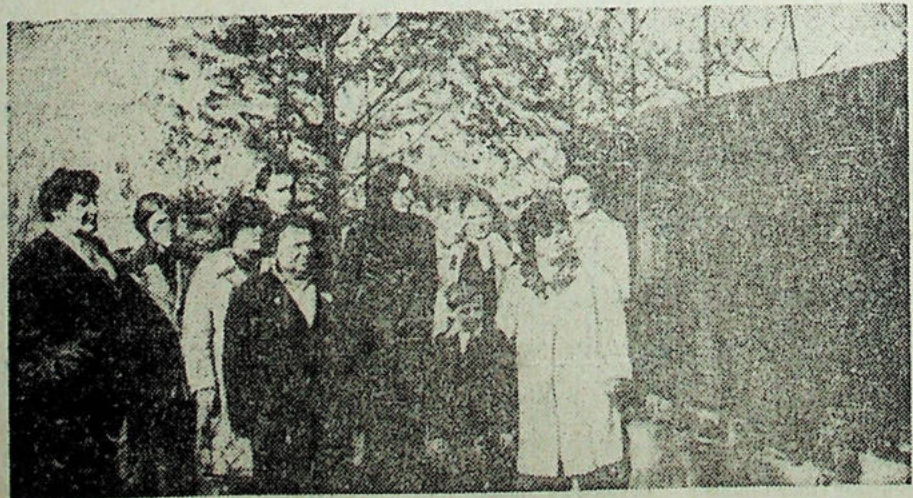
JŲ ATMINIMAS GYVAS

Didžiojo Tėvynės karo metais daug tarybinių karių paaukojo savo gyvybes vadovaujant Anykščių rajoną. Jie nesugrįžo į savo gimtines, nesulaikė Pergalės saluto. Visam laikui jie liko gulėti smėlio kauburėliuose po šlamančiais beržais. Tačiau kritusieji kovoj — gyvi liandies atmintyje. Apie tai byloja Anykščių rajono darbo žmonių didi pagarba, puoselėjamos gražios žuvusiųjų pagerbimo tradicijos, mokyklose steigiami kovinės šlovės kampeliai, „raudonųjų pėdsčių“ veikla. Ir kai mūsų rajoną aplanko kovų veteranai, kritusiųjų bendražygiai, artimieji bei giminės — visi kalba, kad anykštėnai moka gerbti kritusiųjų taikos, šviesesnio gyvenimo vardan atminimą. Taip atsiliepi ir Briansko srities Klincų miesto gyventojai Jevdokija Sitnikova su savo sūnumi Stanislavu Sitnikovu. Jie nebe pirmi metai apsilanko Anykščiuose, padeda gyvų gėlių, vainikus ant kapilono Vladimiro Sitnikovo kapo. Zuvusio kare V. Sitnikovo žmona ir sūnus šių metų gegužį vėl pabuvojo Anykščiuose.

Kiekvienais metais Pergalės dieną į Kurklių vidurinę mokyklą suvažiuoja gausus būrys svečių iš visos šalies kampelių. Kurkliečiai moksleiviai pasiryžo surinkti medžiagą apie palaidotus miestelio karių kapinėse visus Didžiąjame Tėvynės kare žuvusius, užmegzti ryšį su jų artimaisiais. Kasmet gausėja adresų, pilnėja albumai prisiminimais, fotonuotraukomis, vis daugiau kritusiųjų karių giminų apsilanko Kurkliuose. Siemet iš Vitebsko atvyko ir pagerbė savo tėvo atminimą A. Simonovas, čia pabuvojo ir V. Gladkova-Lyfenko iš Donecko bei kiti palaidotų Kurkliuose tarybinių karių artimieji.

Anykščių karių kapinėse prie kapilono V. Sitnikovo kapo vainiką padeda jo žmona Jevdokija Sitnikova ir sūnus Stanislavas.

Kurklių vidurinės mokyklos moksleivių Jvjetimu rajone vėl apsilankė žuvusiųjų karių atminimui ir artimieji. Vyt. Bagdono tekstas ir nuotraukos

KOLEKTYVINIS
DARBAS

2 psl. 1979, X. 25

TSRS Liaudies ūkio pasiekimų parodoje

DARZOVES DRĖKINAMOSE ŽEMĖSE

TSRS LOPP paviljone „Bulvės ir daržovės“ alidaryta teminė paroda „Gausių daržovių derlių gavimo drėkinamose žemėse patyrimas“. Joje dalyvauja dešimtys pietinės ir vidurio šalies zonų ūkių.

Siame penkmetėje, vykdamas TSKP XXV suvažiavimo nutarimus, drėkinamose žemėse baigiama kurti garantinės daržovių auginimo zonos miestų ir pramonės centrų gyventojams aprūpinti. Dabar šalyje yra 16 milijonų hektarų drėkinamų plantacijų.

NUOSTOLIAMS MAZINTI

Nors šiais metais šalyje bus pagaminta elektros energijos 26 kartus daugiau negu 1940 metais, jos poreikis nemažėja. Vis daugiau energijos reikalauja pramonė, žemės ūkis, dišimteriopai išaugo jos panaudojimas buitėje. Todėl racionalaus elektros srovės panaudojimo, kovos su jos nuostoliais kelyje nuo elektros stoties iki vartotojo klausimas visada bus aktualus. Teminė ekspozicija „Kuro ir elektros energijos ekonomija elektros stotyse, elektros ir šiluminiuose

tinkluose“ veikia TSRS LOPP paviljone „TSRS elektrifikavimas“.

Elektros tinklų ilgis šalyje dabar viršija 4,3 milijono kilometrų. Apskaičiuota, kad sumažinus nuostolius vietos elektros tinkluose tik vienu procentu, per metus būtų sutaupyta 330 tūkstančių tonų sąlyginio kuro.

PATOGU IR EKONOMISKA

Pylisamos vartotojų sąjungos žemės ūkio kombinatas (Estijos TSR) pradėjo gaminti įvairias daržovių ir vaisių sultis, pastas ir ekstraktus tūbelėse, panašiose į tas, kuriose saugomi kosmonautų produktai orbitoje. Baltarusijos maisto pramonės darbuotojų ir kooperatininkų naujovė — grybai skardinėse konservų dėžutėse. Gražias dėžutes greito šaldymo slyvoms, juodiesiems serbentams gamina TSRS Centro Tarybos vyriausiosios maisto pramonės valdybos Zelenogorsko goiruotos taros ir etikečių kombinatas.

Tai tik kai kurie eksponatai, parodyti teminėje parodoje TSRS LOPP paviljone „Centrosejuz“, kuriame lankytojai gali susipažinti su naujos taros pavyzdžiais.

(TASS-ELTA,

17A likti paskutiniai asienio formatai, ir mūsų turistinis automobilis rieda Varšuvos link. Visų mūsų daugybė klausimų: ką jdomaus pamatysime, kaip pasitiks mus užsienio šalyje, kuo ši šalis skiriasi nuo mūsų tėvynės? Jau pačią pirmąją kelionės valandą suvokėm dalinį atsakymą į paskutinį klausimą: Lenkijoje dar tik kuriamas socializmas. Tai galima pajusti metus žvilgsnį į laukų plotybes. Jie išmarginti rėžių, rėžių: viename — bulvės, kitame — rugiai, trečiame — linai. Salia, žiūrėk, dar apynių laukelis ar gėlių daigynas. Auginamos kultūros keičia viena kitą, sudarydamos didelį margumyną. Taip yra todėl, kad Lenkijoje vyrauja individualus ūkis nuo 2—4 ha iki 10—50 ha. Kaip vėliau sužinojome, dabar labai mažų ūkių atsiskaitoma, nes jie nieko neduoda valstybei. Stambesni ūkiai su valstybe sudaro sutartis įvairioms kultūroms auginti ir rudenį privalo jas parduoti nustatytais kainomis. Tarp kitko, gamta pabrėžti, kad valstybinės kainos yra didesnės negu turgaus, todėl ūkiai suinteresuoti viską parduoti valstybei. Kilometras veja kilometrą, gyvenvietė keičia gyvenvietę. Viskas, tarytum, panašu, bet neretai ir skirtinga. Prie gyvenamųjų pastatų, pašalėse, gali pamatyti įvairiausių padargų, kurių mūsų valstietis seniai atsisakęs. Ratai, roges, akėčios, plūgai, kultivatoriai — kiekvieno kiemo būtiną sudėtinę dalį. Matyt, viskas dar praverčia indivi-

Daugiau tokių vakaronių!

Rokiškio Respublikinės psichoneurologinės ligoninės narkologinio skyriaus medicinos iniciatyva pradėjo veikti tarprajoninis antialkoholis klubas „Aukštaitijos ažuolai“. Klubas nariais tapo Biržų, Pasvalio, Kupiškio ir kitų Aukštaitijos rajonų žmonės, pasiryžę propaguoti sveiką ir blaivų gyvenimo būdą. Žinoma, tokia klubo veikla nėra lengva — juk dar gyvuoja įsitikinimai, kad žmonių bendravimas, linksminimasis neįmanomi be svaiginamųjų gėrimų. Tačiau Rokiškyje nuotaukinę vakarones be alkoholinių gėrimų tapo labai populiarios.

Neseniai klubo „Aukštaitijos ažuolai“ narių tarprajoninis susirinkimas vakaronė įvyko Anykščiuose. Svečiams iš kaimyninių rajonų buvo organizuota ekskursija po žymiąsias literatūrines rajono vietas. Po įdomios kelionės renginio dalyvių laukė skoningai papuoštas, turtingas įvairiais valgiais bei bealkoholiniais gaivinančiais gėrimais valgis.

Susirinkimo vakaronės vedantysis Rokiškio Respublikinės psichoneurologinės ligoninės narkologinio skyriaus vedėjas B. Vaičiūnas supažindino dalyvius su rokiškėnų klubo nuostatais, himnu, veikla, pristatė kaimyninių rajonų atstovus. Biržų, Pasvalio ir Kupiškio narkologinių kabinetų medikai papasakojo apie klubininkų veiklą tuose rajonuose bei bendravimą su kovos prieš girtavimą ir alkoholizmą komisijomis, pedagogais, aptarė tos visos priemonės, kuriomis siekiama suteikti pagalbą norintiems išbristi iš girtavimo peklų.

V. Dikšvičienė.

dualiems ūkininkams. Visa tai sukelia širdyje keistą jausmą. Atrodo, kad atsidūrei vaikystės pasaulyje, kada dar bijojai plačiau atlapoti savo kiemo varlus ir pažvelgti, kas dedasi kitapus horizonto. Dabartinės Lenkijos valstietio gyvenimas primena mums senai užmirštą, bet kažkur dar teberusenantį kadais buvusio mūsų valstietio gyvenimo vaizdą.

— Prašom susikaupti! Prievažiuojame Varšuvą, — pasigirdo linksmas grupės vadovės balsas. — Kas moka kalbėti lenkiškai? Padėsite susitarti dėl mūsų buvimo šioje šalyje.

Deja, niekas nemoką, nors pildant anketas net šeši žmonės užrašė „Kalbu laisvai“. Matyt, pritrūko drąsos. Pagelbėti pasiūlė vairuotojai. Nors jie moko tik rusiškai, greitai grįžo vedini palydove, kuri lydėjo mus visa svečiavimosi laiką. Tas įvykis, sukelęs visiems gardaus juoko, akivaizdžiai parodė, kad šioje šalyje galima laisvai susisiekėti rusų kalba.

Varšuvoje mūsų laukė daug įdomybių. Tai didelis miestas, turintis 1,5 milijono gyventojų. Vokiečių okupacijos metais Varšuva buvo paversta griuvėsių krūva, nes sugriauta 85 proc. gyvenamojo ploto. Tačiau lenkų tautos meilė gimtajam miestui buvo tvirtesnė už ugnį. Bendradarbiaudama su kitomis socialistinėmis šalimis, lenkai įgyvendino tai, kas atrodė neįmanoma. Šiandien Varšuva dar gražesnė. Didžiulių pastatų dėka čia atkurti architektūriniai ansambliai, istoriniai paminklai, ištiesi gyvenamieji kvartalai. Varšuva sugebėjo išlaikyti pirmąjį savo charakterį. Tačiau mieste atsirado ir naujų paminklų.

Prahos rajone pastatytas paminklas Lenkijos — Tarybų Sąjungos kariams vaduotojams pagerbti, pietvakarių rajone — tarybinių karių, žuvusių vaduojant Varšuvą, amžino poilsio vieta. Miesto pakraščiuose išaugo daugiau kaip 30 naujų gyvenamųjų rajonų.

Pagrindinė gatvė — Maršalkovska. Ji kerta Konstitucijos aikštę. Tai pirmasis po karo atstatytas rajonas.

Vienas iš gražiausių sostinės rajonų — Krokuvos priemiestis. Čia tarp žalumynų išsidėstę senoviniai rūmai, paminklai Kopernikui, Adamui Mickevičiui.

Lenkijos sostinė — pramoninis centras. Po karo išaugo nemažai naujų stambių

gamyklų, poligrafijos kombinatas.

Kiekvieno miesto įkūrimą lydi daugybė legendų. Nestinga jų ir Varšuvai. Vietoje legendose pasakojama, jog Vislos pakrantėje žvejas pasirodė nepaprasto grožio mergaitė — Sirena. Ji paskelbusi, kad šioje vietoje išaugs didžiulis ir gražus miestas. Miesto įkūrėjis bus Varšas ir Sava. Iš šių žmonių vardių kilęs miesto pavadinimas — Varšuva. Kada tai buvo, legendose

svarbus pramoninės, mokslo ir kultūros centras, išsidėstęs ant Odros upės ir jos keturių intakų. Toks išdėstymas teikia miestui savotišką grožį. Jį raižo daugybė kanalų, kurių bendras ilgis 90 km. Atskiras dalis jungia 85 tiltai. Pagal tiltų skaičių Vroclavas užima trečią vietą Europoje (po Venecijos ir Leningrado). Miesto parkuose bei soduose auga patys rečiausi pasaulio augalai, suteikdami daug egzotikos miesto panoramai. Botanikos

čia gali pamatyti ir medžioklės vaizdą, ir bausmių atlikimą, ir žaidimus kauliukais.

Visi žavėjomės Vroclavo universiteto pastatu. Jo akty salės pasieniais daugybė moterų skulptūrų. Jos vaizduoja įvairius mokslo dalykus: geografiją, istoriją, biologiją, muziką... Tai galima atspėti iš moterų rankose laikomų mokymo priemonių.

Iš Vroclavo vykstante Krokuvos link pakeliui užsukdami į Osveicimą. Daug buvau girdėjusi apie šią koncentracijos stovyklą, bet, pasirodo, jokiais žodžiais negalima nusakyti čia įvykdyto hitlerininkų žvėriškumo. Kalnai lagaminų su pavardėmis ir adresais, kalnai batų, rūbų, kalnai plaukų parodo, kaip šioje mirties gamykloje buvo naikinami žmonės. Čia buvo sunaikinta apie 4 milijonus įvairiausių tautybių žmonių. Prieš atiduodami žmogų mirties, priversdavo jį visas savo jėgas ir sugebėjimus atiduoti Hitlerio karinei mašinai sukli. Nusilpusius, ligotus siųsdavo į dujų kameras, kurias tvarkydavo patys kaliniai. Vietnės, karceriai laukė kiekvieno, kas nesukubdavo patenkinti hitlerininkų reikalavimų. Kraują stingdo tamsios kameros, kurių dydis 90X90 cm. Į jas, pro apacioje esančią angą sugrūdavo keturis pasmerktuosius. Po

paros dažniausiai ištraukdavo tik lavonus.

Iš kiekvieno šios koncentracijos stovyklos kampelio į mus žvelgė baisi mirtis, siaubingi kankinimai. Žmogus čia buvo specialiai luošinamas, atliekant įvairiausius bandymus. Todėl niekaip negalio suprasti vyriausybių, dar ir šiandien toleruojančių panašius išsigimėlius. Nejaugi ši baisi pamoka jų nieko neišmokė?

Ilgai negalėjome atsikratyti baisaus reginio, todėl iki Krokuvos važiuojame tylūs, susikaupę savo apmąstymuose.

Krokuva mus pasitiko švytinti visu savo grožiu. Kiek daug čia senovinių architektūrinių paminklų, muziejinių eksponatų. Tik spėk viską pamatyti ir įsidėmėti! Labiausiai mus žavėjo Vavelis, didžiulė turgavietė, su akį veriančiais pastatais, universiteto rūmai, Barbakanas, Griunvaldo paminklas, Lenino muziejus. Vavelio piliis — 71 salė užimanti 7040 kvadratinis metrų. Jose sukaupta 5000 istorinių eksponatų. Šiandien Vavelio kiemas — puiki salė įvairiems aukštos klasės koncertams.

nukeltai 4 pusl.

DRAUGIŠKOJE ŠALYJE

M. Sablevičienė
Zaliosios aštuonmetės mokyklos direktorė

niekada nesakoma. Yra žinoma, kad Varšuva žinojės Ptolomejus ir pažymėjęs ją žemėlapyje, ydant pirkliui, keliaujantys iš Graikijos ir Romos į Baltijos pakrantes, lengvai rasti kelią. Šiandien Vislos pakrantėje legendose minimai mergaitės pastatytas paminklas — Sirena.

Daugelį šimtmečių Varšuva augo ir gražėjo, kol 1939 m. rugsėjo 1 d. pasigirdo oro pavojus. Vokiečių lakūnai bombardavo miestą, taikydami į tankiausiai apgyvendintus rajonus. Miesto žuvmas buvo iš anksto užplauotas. Dar 1939 m. rudenį hitleriniai „statytojai“ kūrė planą Varšuvą paversti vokiečių gyvenamą miestu, kuris turėjo gimti, buvusį miestą sulyginus su žeme. Bet Varšuva ir šiandien gyva. Mums teko dalyvauti Lenkijos išvadavimo iš fašistinės okupacijos 35-ųjų metinių minėjime. Pagrindinė miesto aikštė sausakimšai prisipildė žmonių. Skambėjo Lenkijos himnas.

Mums teko lankytis kompozitoriaus Frederiko Šopeno tėviškėje — Zeliazova Volia. Jo polonezus, mazurkas, preliudus, koncertus atlieka viso pasaulio geriausi muzikantai. Name, kur gimė kompozitorius, įrengtas muziejus. Vieniame kambaryje stovi rojalis, kuriuo grojo Šopenas. Aplink namelį — didžiulis parkas, prisodintas iš viso pasaulio atvežtų augalų. Sekmadieniais parke skamba Šopeno melodijos, atliekamos lenkų ir kitų kraštų muzikantų.

Toliesnis mūsų maršrutas — pro Vroclavą. Tai gėlių, žalių gatvių, parkų ir tiltų miestas, kelvintas pagal dydį Lenkijoje. Vroclavas —

sode yra 7 tūkst. augalų rūšių. Sodo įžmynbė — didžiulė Lenkijos kalnų augalų kolekcija ir tropinių kraštų vandens augmenija. Pavasari Vroclave akį veria žydinčios magnolijos, rododendrai. Neveltui daugelis gatvių pavadinata vyraujančių augalų vardais: Akacijų, Kaštonų, Sermukšnių, Nasturtų, Rožių.

Vroclavo zoologijos sode galima pamatyti daugybę retų paukščių, daugiau kaip 520 rūšių gyvūnų.

Kiekvienais metais liepos 22 d. Vroclave švenčiama gėlių šventė. Tą dieną visas miestas pražysta gėlėmis. Organizuojamos eitynės gatvėmis, gėlių parodos, puokščių paruošimo konkursai.

Mūsų vaduojant Vroclavą iš fašistinės okupacijos tęsėsi ilgai ir vien tik čia žuvo 7779 tarybiniai kariai, kurie palaidoti dviejose kapinėse. Prie įėjimo į kapines pastatyti tarybiniai tankai, vadavę miestą. Vieno — numeris 217. Šis tankas pats pirmasis įsiveržė į Vroclavą, jis buvo pašautas, o visa įgula žuvo.

Karo metais buvo sugriauta 70 proc. miesto pastatų, gatvės paverstos griuvėsių krūvomis. Šiandieninis Vroclavas, seniai jau užgydęs karo žaizdas, auga ir gražėja.

Didžiulėje miesto aikštėje puikuojasi Rotušė, kurioje įrengtas istorinis muziejus. Žilose senovėje iš Rotušės balkono teisėjas skelbdavo bausmes miesto nusikaltėliams. Čia stovėjo gėdos stulpas, prie kurio buvo priišami nusikaltėliai. Pastatas išmargintas įvairiausiais piešiniais, vaizduojančiais tuometinį miesto gyvenimą:

Higieninis vaikų auklėjimas

Vaiko sveikatai didelės reikšmės turi aplinka, kurioje vaikas auga, o taip pat asmens higienos įgūdžiai. Deja, šioje srityje tenka pastebėti dar nemažai trūkumų. Mokyklose ir darželiuose dar vis pasitaiko vaikų nešvariais apatiniais ir viršutiniais drabužiais, neplautomis kojomis. Vaikai neturi įpročio nusiplauti rankas prieš valgį, valyti dantis.

Svaros įgūdžiai reikia ugdyti iš pat mažens. Jeigu pirmaisiais amžiaus metais kūdikį maudome kasdien, truputį paūgėjusiam darželinui vakare rūpestingai nuplauname kojas ir rankas, tai mokiniui, o ypač vyresnįjį klasių, paliekame likimo ir jo paties valiai. Todėl mokyklose 4—5 klasių mokiniai daug tvarkingesni ir švaresni, negu septintokai ar aštuntokai.

Nekreipiama reikšmė dėmesio ir į vaikų maitinimąsi. Mokyklose vis dar yra nemažai mokinių, kurie, eidami į mokyklą, nevalgo pusryčių. Kai kurie kaimo vaikai mokykloje nevalgo priešpiečių, nors namuose pietus valgo tik apie 16—17 val. Todėl jau mokykloje kai kurie vaikai ateina į gydytojo kabinetą, skųsdamiesi virškinimo sutrikimais.

Daugelis vaikų per mažai gauna daržovių, pieno ir jo produktų. Kai kurie vaikai mokyklose nevalgo pleniškų priešpiečių, nevalgo garnyrų prie mėsos, nes jie iki mokyklos tokio maisto namuose negavo, todėl jo ir nemėgsta. Pieno kiekvienas vaikas turi gauti ne mažiau 0,5 l į dieną.

Vaiko kauluose yra daug organinių medžiagų, dėl to kaulai gana lankstūs, todėl kartais vaikams gali iškrypti stuburas. Kad taip neįvyktų, reikalingos dvi pagrindinės sąlygos. Vaikai turi taisyk-

lingai sėdėti ir būti gerai fiziškai išvystę.

Vaiko darbo vietoje baldai turi atitikti ūgį, reikia kontroliuoti, kad vaikai taisyklingai sėdėtų, ruošdami pamokas, būtų linkamas apšvietimas. Tai padės apsaugoti vaikus ne tik nuo stuburo iškrypimo, bet ir nuo trumparegystės.

Paauglystėje berniukai kartais pervertina savo jėgas. Todėl tėvai turėtų stebėti, kad tuo jie nepakenktų savo sveikatai. Neretai berniukai, paskirti į spec grupę, būtinai nori lankyti treniruotes, dalyvauti varžybose.

Būna ir atvirkščiai — nukreipti į specialią fizinio lavinimo grupę mokiniai rečiau lanko fizinio lavinimo užsiėmimų, mažai juda, tuo dar labiau silpnina savo ir taip silpną sveikatą.

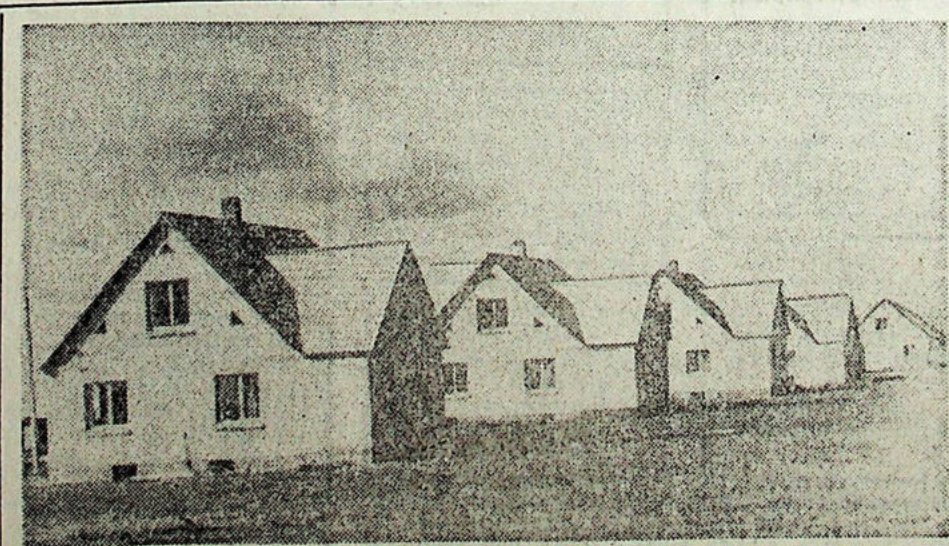
Labai svarbu, kad vaikai iš pat mažens būtų sudarytas dienos režimas, vaikas turi gulėti ir keltis tuo pačiu laiku, pakankamai miegoti. Blogai daro tie tėvai, kurie vaikams iki vėlumo leidžia žiūrėti televizorių. Tokie vaikai gausių įspūdžių sujaudinti, ilgai negali užmigti, o ryte pabunda irzlūs ir neįsimiegoję. Jeigu tai pastoviai kartojasi, vaikams gali vystytis neurozės.

Jeigu bus sudarytos tinkamos higieninės sąlygos vaikui augti ir vystytis, daug rečiau teks lankytis pas gydytojus, daug mažiau teks vartoti vaistų, o mūsų vaikai augs sveikais žmonėmis.

Gyd. St. Deksnienė

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1979. X. 25

Leliūnai — „Už taiką“ kolūkio centras. Prieš kurį laiką čia išaugo nauji modernūs kultūros namai, pradinė mokykla. Dabar sparčiai kyla individualūs namai, kuriuose kasmet įkurtuves atšvenčia po keletą žemdirbių, gyvulininkystės darbuotojų, mechanizatorių šeimų.

Nuotraukoje matome „Už taiką“ kolūkio naujosios Leliūnų gyvenvietės vaizdą.

Vyt. Bagdono nuotr.

ANKSTI RYTA...

— Onut, kas gero, kas naujo?

— Oi, Maryt, žinai, kas vakar buvo...

Ir pradeda moterėlės Aneke, aptaria ką regėjusios, ką girdėjusios. Kalbasi jos garsiai, būdamos skirtingose gatvės pusėse, dirbdamos nuo ankščiausio ryto pradedantį savo, kaip valytojų, darbą. Bet ne visiems tenka taip anksti keltis, kai kam dar norisi kaip reiklia išsimiegoti prieš pradedant savo darbą. Bet tie garsūs valytojų pokalbiai neretai išbūdinami viena prie centrinės J. Biliūno gatvės išstrikiavusių daugiaaukščių namų gyventojų. To alaso dar prieš 6 valandą ryto pažadintas, norom nenorom klausykis „naujųjų“...

Galėtų valytojos ir patylo mis pasidalyti išpūdžiais. Reikėtų joms suprasti, jog tuo laiku dar daug kas miega, jog žmonėms reikia ramybės.

Atsakymai į „Dienų atgarsius“

„Kolektyvinio darbo“ Nr. 106 talpintame „Dienų atgarsių“ skyrelyje buvo rašoma apie informacijos stoką Anykščių universalinėje parduotuvėje ir centrinėje taupomojoje kasoje. „Ryšium su tuo, kad buvo numatyta pakelsti kal kurlą baldinę medžiagą, barjero išdėstymą, platesnės informacijos apie atliekamas operacijas nebuvo. Šiuo metu duotas užsakymas tokią informaciją pagaminti ir greitu laiku ši informacija bus“ — atsako centrinės taupomojos kasos vedėjas A. Juodvalkis. Teigiamai atsako ir Prekybos centro direktorius G. Urbonavičius: „Anykščių universalinėje parduotuvėje šiais metais reklama kelčiama pagal Lietkopsąjungos patvirtintą projektą, tačiau šiuo metu montavimo darbai dar nėra baigti, todėl pasigendame kal kurlų informacijos priemonių. Darbus numatoma užbaigti šių metų IV ketvirtįje“.

Tame pačiame „Kolektyvinio darbo“ numerio „Dienų atgarsių“ skyrelyje ejo kalba ir apie keblumus, norint anksti pirmadienio rytą išvykti autobusu į Kauną. Iš anksto į pravažiuojantį autobusą bilietu nenusipirksi, vargiai ir pateksi, o vėliau kuruojantys autobusai jau būna Kaune po 9 val., studentai vėluoja į paskaitas. Anykščių ATJ viršininkas A. Palevičius atsakydamas redakcijai pasi tenkina išvardydamas bent keletą rytų vykstančių į Kauną autobusų. Apie tai informuoja ir autobusų eismo tvarkaraštis. Bet klausimas, ar pirmadienio rytą įsėsi į pirmą iš Rokiškio praeinantį autobusą, ar prieš 9 valandą pateksi į Kauną, lieka be atsako.

GERIAU BE EKSKURSIJŲ...

Lankantis viename ūkyje ir išsikalbėjus su vadovais apie žemdirbių turiningą laisvalaikį, teko išgirsti nusiskundimų, kad sunkoka prikalbinti moteris išvykti į kokią nors ekskursiją, nelabai jos linkę dalyvauti saviveikloje. Ir ne tik todėl, kad kai kurloms nėra kur palikti vaikus, daug darbo namuose. Trukdo ir apkalbos...

Neretai pasitaiko, kad jei gu moteris sugalvoja iškelti koją iš namų, aplankyti kokį nors miestą, pamatyti spektaklį, tuoj ji išgirsta ko negirdėjusi, atseit, namų nežūri, svetimi rūpi... Apkalbos, šmeižtai neretai sutrukdė ir šoki, dainą pamėgusiai moteriai tapti meno saviveiklininke, tenka atsisakyti repreticijų... Juk ne visos ryžtingos, gali būti abejingos ilgaliežuvių paskaloms.

Panašių atvejų pasitaiko ir kituose ūkiuose. Moteris norėtų pakelti, aplankyti įdomesnes vietas, pamatyti naujus spektaklius, daugiau būtų ir meno saviveiklos entuziastė, bet kaip tik tos, kurios nori daugiau pamatyti, sužinoti, savarankiškai tvarkyti gyvenimą, būna maišomos su purvais. Tad ne viena varden ramybės nusprendžia: geriau jau be ekskursijų, be koncertų, meno saviveiklos...

Gajūs dar šmeižtai, apkalbos. O labai praverstų vieta, užuot kitus „pamačius“, kritiškai pagalvoti apie save, savo veiksmus, kalbas, elgesį. V. Vališys

DRAUGIŠKOJE ŠALYJE

atkelto iš 3 pusl.

Pačiame Krokuvos centre didžiulė aikštė — Pagrindinis turgus. Senovėje jis buvo politinis Lenkijos centras. Aikštėje stovi paminklas Adomui Mickevičiui. Centrinę dalį užima didžiulis, daugiau kaip 100 m ilgio namas, skirtas prekybos reikalam. Ir šandien jis atlieka tas pačias funkcijas. Pastatas su žavi lankytojus monumentaliomis arkadomis ir kolonadomis. Čia yra įvairios parduotuvės. Pirmojo aukšto salėse veikia dailės paroda. Tai Krokuvos nacionalinio muziejaus filialas. Šio pastato kavinėje lankėsi V. Leninas, gyvendamas Krokuvėje.

Jogailos vardo universitetas — vienas iš seniausių Europoje. Tai puikus gotikos stiliaus architektūrinis paminklas, kuriame mokėsi Nikolajus Kopernikas. 1912—14 m. universiteto bibliotekos knygomis naudojosi V. Leninas.

Nuo 1970 m. Jogailos vardo universitetas palaiko glaudžius ryšius su Vilniaus valstybiniu V. Kapsuko universitetu. Abi mokslo įstaigos dirba leškodamos tobulėsiu mokymo-auklėjimo metodu, padeda viena kitai kelti moksline tyrimo lygį.

Išvykę iš gražuolės Krokuvos, labai greitai atsidūrė Veličkos druskos kasyklose-muziejuje. Tai devynių aukštų statinys, išsilaikęs po Veličkos miestu ir nusitęsantis toli už jo ribų. Pats apatinis aukštas yra 342 m. gylis. Mes buvome nusileidę į 135 m gylį. Statinį sudaro įvairaus aukščio ir pločio tuneliai, salės, atsiradusios druskos kasimo vietoje. Tos pačios druskos, kurlą viso pa-

saulio moteris beria į puodus, paskanindamos valgi. Senovėje iš požemio į žemės paviršių druska keliavo maišuose ant šachtininkų nugaros. Išplauta ir išdžiovinata pasklisdavo po visą Europą. Salės ir koridoriai išraižyti bareljais, vaizduojančiais sakmių herojus, biblines scenas, šachtininkų gyvenimo momentus. Tai druskos kasyklos nagingų darbininkų ranku darbas, trukęs ištisus šimtmečius. Muziejuje galima pažvelgti į sunkų žilosios senovės darbininkų gyvenimą ir šalia pamatyti šių dienų darbą. Visą žiūrėti reikėtų kelių mėnesių, o mes teturėjome kelias valandas. Bet ir tos nuostabaus gido dėka buvo visapusiškai išnaudotos. Dėl sudėtingos akustikos ne kartą buvome išgąsdinti siaubingo „sprogimo“ gdui „netyčia“ pokštelėjus šalmu į sieną arba sustingdavome „netikėtai“ užgesus elektrai. Jai sužibus išvysdavome paskiškas koplyčias, ištisus sakmių sales su barzdais ir

bebarzdžiais nykštukais, šachtininkų figūromis, giliais žaliais ežerais. Visus sudomino nykštuko legenda. Pagal ją, norinčios ištękti merginos, bučiuoja nykštuką į barzdą, o norinčios išsikirti — į kulną. Nuo bučinių nykštuko barzda senai išnyko. O kulnas ir šandien tebėra storas, kaip žiloje senovėje.

Muziejuje yra palikti žymių žmonių parašai. Jie byloja, kad kasyklose lankėsi Sopenas, Mendelejevas, Kopernikas.

Svečiuojantis Lenkijoje, teko domėtis žmonių tarpusavio santykiais, stebėti jaunimo elgesį viešose vietose. Daug kas sudomino ir labai patiko. Pavyzdžiui, nė viename mieste neteko matyti ilgais besidraikančiais plaukais jaunuolių. Girtų, birbinančių gitaromis ir staigiančių gatvėse, naktimis nepastebėjome.

Ypatingai didelę pagarbą skiriama kritusiems už Lenkijos išvadavimą iš fašistinės okupacijos. Žuvusiems okupa-

cijos metu. Klekviena tokia vieta paženklinta atminimo lenta, prie jos žydi gėlės, iš tolo šviečia balti-raudoni kaspinai. O tokių vietų Lenkijos miestuose labai daug.

Teko stebėti treias vestuves, švenčiamas miesto restoranuose. Nors iš tokio menko stebėjimo didelių apibendrinimų padaryti negalima, bet reikia pabrėžti, kad ten nesivaikoma vaišių gausumo, išpūsto, didingumo. Į vestuves kviečiami patys artimiausi šeimos giminės. Vestuvių palydą sudaro 3—4 poros. Stalai neperkraunami valgiais ir gerimais. Verčiau pasamdomas geras estradinis orkestras, keli dainininkai, kurie visus pradžiugina dainomis ir linksma muzika. Sokiai, dainos, linkėjimai jauniems tęsiasi visą vakarą.

Kur tik svečiamoms, visur mus pasitiko nuoširdūs, draugiški Lenkijos žmonės. Todėl išvykdam iš sakėme ne „viso gero“, o „iki greito pasimatymo“, tikėdamiesi dar kada nors atvykti į šią svetingą šalį.

Redaktorius pavaduotojas K. KAIRIŪKSTIS

Dėkoja

Nuoširdžiai dėkojame Anykščių visuomeninio maitinimo darbuotojams, Levaniškio kolūkio valdybai, giminėms, kaimynams, bendradarbiams, pažįstamiems, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums sunkią gyvenimo valandą, mūsų brangiam vyrui ir tėveliui Motiejui Keraičiui.

Zmona ir vaikai

Mirus mylimai motinai KONSTANCIJĄ KIRSIE-NE nuoširdžiai užjaučia „Gintaro“ kolūkio Plėnionių lauklininkystės brigados kolūkiečiai

Mirus mylimam motinai JONUI LUNSKUI, nuoširdžiai užjaučia vėlonio artimiesiems reikla „Gintaro“ kolūkio pirminė partinė organizacija

Mirus komunistui — veteranui JONUI LUNSKUI, liūdesio valandą reikla me nuoširdžiai užjaučia vėlonio artimiesiems „Gintaro“ kolūkio pirminė partinė organizacija

Auklėtojai STASEI BRAZENIENEI Netekus brangiausio žmogaus — mamytės, reikla me nuoširdžiai užjaučia J. Biliūno vidurinės mokyklos IXb klasės mokiniai

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. U. Kalibatiene, G. ir J. Urbonai, N. ir K. Kalibatai, St. ir Vl. Viskauskai

PIRKEJŲ DĖMESIUI

S. m. spalio mėn. 26 d. Anykščių prekybos centro universalinės parduotuvės audiniu skyriuje organizuojama audinių paroda — pardavimas. Kviečiame atsilankyti. Administracija

Reikalinga

Anykščių rajoniniam gamybiniam susivienijimui „Zemūktėchnika“ skubiai reikalingi: buhalteris — operatorius, suvirintojai elektra ir dujomis, šaltkalviai — remontininkai įrengimų priežiūrai ir remontui, suvirintojas — santechnikas energijiniam ūkiui. Kreiptis į valdytoją arba į kadru skyrį. Administracija

Anykščių TSO reikalingi tinkuotojai, mūrininkai, suvirintojai darbu objektuose. Kvalifikuoti statybos darbininkai sekandais metais bus aprūpinti butais. Kreiptis šiuo adresu: Anykščiai, Gegužės Pirmosios g-vė Nr. 27 į kadru skyrį arba skambinti telefonu 5-18-84. Administracija

VITALIJUI PAKSIUI Mirus mylimai mamytėi, nuoširdžiai užjaučia reikla Anykščių MK profsąjunginė organizacija

GENEI TUMIENEI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reikla me nuoširdžiai užjaučia Anykščių VK darbuotojai

STASEI SELICKIENEI Tegu nuoširdūs užjaučia žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui. Anykščių ryšių mazgo darbuotojai

MARYTEI BALIUKIENEI Liūdesio valandą, mirus mylimai mamytėi, reikla me nuoširdžiai užjaučia Anykščių ATJ taksivaluotojų brigada

MARYTEI BALIUKIENEI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytėi, nuoširdžiai užjaučia reikla ATJ administracija ir profsąjunginė organizacija

JONUI SUKIUI Tegu nuoširdūs užjaučia žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytėi. Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio valuotojai

FILOMENAI DUBICKIENEI Tegu nuoširdūs užjaučia žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui. Anykščių m. J. Biliūno gatvės namo Nr. 18 II laiptinės gyventojai

GENEI MARTINONIENEI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam vyrui, reikla me nuoširdžiai užjaučia Svėdasų kolūkio profsąjunginė organizacija

Sunkią valandą, nuoširdžiai užjaučiame mokytoją FILOMENĄ DUBICKIENEI dėl tėvelio mirties. Anykščių II-os vidurinės mokyklos pedagogų kolektyvas

Reikla me nuoširdžiai užjaučia Anykščių vartotojų kooperatyvo vyr. buhalteris GENUTIS TUMIENEI dėl jos mylimo brolio mirties. „Vorutos“ parduotuvės darbuotojai

Mokytojai FILOMENAI DUBICKIENEI Miela auklėtoja, reikla me Jums nuoširdžiai užjaučia, mylimam tėveliui mirus. Anykščių 2-osios vidurinės mokyklos IVc klasės mokiniai

GENEI MARTINONIENEI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reikla me nuoširdžiai užjaučia U. Kalibatiene, G. ir J. Urbonai, N. ir K. Kalibatai, St. ir Vl. Viskauskai

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučia reikla U. Kalibatiene, G. ir J. Urbonai, N. ir K. Kalibatai, St. ir Vl. Viskauskai

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame STASEI SELICKIENEI. Baltakiai, Bulvidai, Klimesauskai, Salteniai, Kirkliai ir A. Pajarskas

Rinko Panevėžio spaustuvs Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuvs, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Inde kras 67352 Išleina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11267 Užsak. Nr. 1720